

Etusivu>Oikeudenkäyntimenettely>Siviilioikeudelliset menettelyt>**Menettelyjen määräajat**
Menettelyjen määräajat

Ruotsi

1 Erityyppiset määräajat, joita sovelletaan siviiliasioita koskevien menettelyjen yhteydessä

Siviilioikeudellisissa menettelyissä sovelletaan monia erityyppisiä määräaikoja. Joistakin määräajoista säädetään perustuslaissa. Tästä ovat esimerkkeinä muutoksenhakumääräajat (aika, jonka sisällä muutoksenhaku on tehtävä) sekä valitus- ja uudelleenkäsittelemääräajat (aika, jonka sisällä kanne on pantava vireille tuomioistuimessa). On olemassa myös määräyksiä, joiden perusteella on toteutettava jokin toimenpide, mutta jotka jättävät aikataulun tuomioistuimen päätettäväksi. Tästä ovat esimerkkeinä täydentävien tietojen ja todisteiden antamisen sekä kanteeseen vastaamisen määräajat.

2 Luettelo päivistä, jotka eivät ole 3. kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (ETY, EURATOM) N:o 1182/71 tarkoitettuja työpäiviä

Lauantait, sunnuntait ja yleiset vapaapäivät eivät ole työpäiviä.

Ruotsin yleisistä vapaapäivistä annetun lain (1989:253) mukaan Ruotsissa ovat yleisiä vapaapäiviä seuraavat:

uudenvuodenpäivä (1. tammikuuta)

loppiainen (6. tammikuuta)

pitkäperjantai (pääsiäispäivää edeltävä perjantai)

pääsiäispäivä (maaliskuun 21. päivää seuraavan täydenkuun jälkeinen sunnuntai)

toinen pääsiäispäivä (pääsiäispäivää seuraava päivä)

helatorstai (kuudes torstai pääsiäispäivän jälkeen)

helluntai (seitsemäs sunnuntai pääsiäispäivän jälkeen)

Ruotsin kansallispäivä (6. kesäkuuta)

juhannuspäivä (20.–26. kesäkuuta välisenä aikana oleva lauantai)

pyhäinpäivä (31.10.–6.11. välisenä aikana oleva lauantai)

joulupäivä (25. joulukuuta)

tapaninpäivä (26. joulukuuta)

3 Mitä yleisiä sääntöjä sovelletaan erilaisten siviilimenettelyjen määräaikoihin?

Lähtökohtana on, että henkilölle, jolle tuomioistuin on määrännyt jonkin toimen suoritettavaksi oikeudenkäynnissä, on annettava riittävästi aikaa valmistautua kyseiseen toimeen (Ruotsin oikeudenkäymiskaaren 32 luvun 1 §). Useimmissa tapauksissa määräajan asettaa tuomioistuin. Määräajan on oltava sellainen, että osapuolella on sopivasti aikaa käytettävissään.

Muutamia tapauksia varten oikeudenkäymiskaarissa (*rättegångsbalken*) on määrätty tietty aika. Tämä koskee pääasiassa tuomioistuimen tuomion tai päätöksen muutoksenhakuaikaa ja päätetyn käsittelyn uudelleenavaamispyynnön määräaikaa sekä joissakin tapauksissa myös määräajan palauttamista.

Jos haluaa valittaa käräjäoikeuden tuomiosta siviilimenettelyssä, on toimittava kolmen viikon kuluessa tuomion antamisesta. Käräjäoikeuden siviilimenettelyssä antamasta päätöksestä on valitettava saman määräajan kuluessa. Jos oikeudenkäynnin tuloksena tehtyä päätöstä ei ole annettu tiedoksi istunnossa eikä istunnossa ole ilmoitettu, milloin päätös annetaan tiedoksi, valitusaika alkaa siitä päivästä, jolloin kantaja saa päätöksen tietoonsa.

Muutostenhauissa hovioikeuden (*hovrätt*) tuomioihin ja päätöksiin on neljän viikon määräaika (katso Ruotsin oikeudenkäymiskaaren 50 luvun 1 §, 52 luvun 1 §, 55 luvun 1 § ja 56 luvun 1 §).

Jos käräjäoikeus on antanut yksipuolisen tuomion, vastaaja voi pyytää käsittelyn uudelleen avaamista kuukauden kuluessa tuomion antamispäivästä (katso Ruotsin oikeudenkäymiskaaren 44 luvun 9 §).

Jos muutoksenhaku raukeaa, koska muutoksenhakija ei saapunut hovioikeuden istuntoon, muutoksenhakija voi kolmen viikon kuluessa päätöksen antamispäivästä pyytää asian käsittelyn jatkamista (katso Ruotsin oikeudenkäymiskaaren 50 luvun 22 §).

Jos osapuoli ei ole valittanut tai pyytänyt asian uudelleenkäsitteilyä tai avaamista määräajan kuluessa, hän voi pyytää määräajan palauttamista. Pyyntö on tehtävä kolmen viikon kuluessa määräajan noudattamatta jättämisen perusteen lakkaamisesta ja viimeistään vuoden kuluttua määräajan umpeutumisesta (katso Ruotsin oikeudenkäymiskaaren 58 luvun 12 §).

Myös Ruotsin kruununvoutiviranomaisen (Kronofogdemyndigheten) summaarisiin menettelyihin sovelletaan erilaisia määräaikoja. Vastaaja määrätään antamaan lausunto hakemuksesta tietyn ajan kuluessa tiedoksiantopäivästä. Aika ei voi ilman erityistä syytä olla pitempi kuin kaksi viikkoa (maksamismääräyksestä ja tuesta annetun lain [1990:746] 25 §). Jos vastaaja riitauttaa hakemuksen, hakijalla on enintään neljä viikkoa aikaa riitautustiedon saamisesta lähtien pyytää, että asia siirretään käräjäoikeuteen jatkokäsittelyä varten (34 §). Jos kruununvoutiviranomainen antaa päätöksen maksamismääräystä tai tukea koskevassa asiassa, vastaaja voi pyytää asian uudelleenkäsitteilyä kuukauden kuluessa päätöksen antamispäivästä (53 §). Viranomaisen muista päätöksistä voi valittaa kolmen viikon kuluessa päätöksen antamispäivästä (55–57 §).

4 Kun teko tai virallinen toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, milloin ajanjakso alkaa?

Jos teko tai toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, määräaika alkaa pääsääntöisesti kulua siitä päivästä, jolloin päätös tai määräys on annettu. Jos osapuolelle annetaan tiedoksi asiakirja, alkamisaika siirtyy kuitenkin siihen päivään, jolloin osapuoli vastaanottaa asiakirjan (tiedoksiantopäivä).

5 Voiko määräajan kulumisen aloittavaan hetkeen vaikuttaa tai sitä muuttaa se tapa, jolla asiakirjat lähetetään tai annetaan tiedoksi (henkilökohtaisesti haastemiehen välityksellä tai postitse)?

Jos osapuolelle annetaan tiedoksi asiakirja, alkamisaika siirtyy siihen päivään, jolloin osapuoli vastaanottaa asiakirjan (tiedoksiantopäivä).

6 Kun määräajan kulumisen alkaa jostakin tapahtumasta, lasketaanko määräaikaan mukaan päivä, jona tapahtuma ilmenee?

Jos määräaika alkaa päätöksen tai määräyksen antamispäivästä, määräaika ilmoitetaan yleensä tarkkana päivämääränä, johon mennessä päätöksen /määräyksen mukainen toimen on oltava suoritettu. Joskus määräaika annetaan kuitenkin siten, että toimenpide määrätään toteutettavaksi tietyn päivä-, viikko-, kuukausi- tai vuosimäärän kuluessa. Tällöin aika lasketaan aina määräajan kulumisen aloittavasta päivästä. Jos määräaika alkaa tiedoksiantopäivästä, ilmoitetaan aina, että toimenpide on toteutettava tietyn päivä-, viikko-, kuukausi- tai vuosimäärän kuluessa tiedoksiantopäivästä. Tiedoksiantopäivä on päivä, jolloin osapuoli vastaanottaa asiakirjan.

7 Kun määräaika on ilmaistu päivissä, tarkoittaako ilmoitettu päivien lukumäärä kalenteripäiviä vai työpäiviä?

Kun määräaika ilmaistaan päivissä, ilmoitettu päivien lukumäärä koostuu kalenteripäivistä, ei vain työpäivistä.

8 Entä jos määräaika on ilmaistu viikoissa, kuukausissa tai vuosissa?

Jos teko tai toimi on suoritettava tietyn ajanjakson aikana, määräaika alkaa pääsääntöisesti kulua siitä päivästä, jolloin päätös tai määräys on annettu. Jos asiakirja on annettava osapuolelle tiedoksi, alkamisaika siirtyy kuitenkin siihen päivään, jolloin osapuoli vastaanottaa asiakirjan (tiedoksiantopäivä).

9 Milloin viikoissa, kuukausissa tai vuosissa ilmaistu määräaika päättyy?

Lakisääteisten määräaikojen laskemisesta annetussa laissa (1930:173) säädetään, että kun määräaika ilmaistaan viikoissa, kuukausissa tai vuosissa, päättymispäivä on sama viikonpäivä tai järjestysluvultaan vastaava kuukauden päivä kuin määräajan alkamispäivä. Jos päättymiskuukaudessa ei ole vastaavaa päivää, päättymispäivä on kyseisen kuukauden viimeinen päivä.

Jos päivä, jona toimi on viimeistään suoritettava, on lauantai, sunnuntai tai muu yleinen vapaapäivä (katso vastaus kysymykseen 2), juhannusaatto (juhannuspäivää edeltävä päivä), jouluaatto (24. joulukuuta) tai uudenvuoden aatto (31. joulukuuta), määräaikaa pidennetään seuraavaan työpäivään. Tämä koskee myös tapauksia, joissa määräaika alkaa tiedoksiantopäivänä.

Tapauksissa, joissa sovelletaan määräaikoihin, päivämääriin ja määräpäiviin sovellettavista säännöistä 3 päivänä kesäkuuta 1971 annettua asetusta (ETY, EURATOM) N:o 1182/71, noudatetaan asetuksen säännöksiä.

10 Jos määräaika päättyy lauantaina, sunnuntaina tai yleisenä vapaapäivänä, pidennetäänkö sitä seuraavaan työpäivään?

Jos päivä, jona toimi on viimeistään suoritettava, on lauantai, sunnuntai tai muu yleinen vapaapäivä (katso vastaus kysymykseen 2), juhannusaatto (juhannuspäivää edeltävä päivä), jouluaatto (24. joulukuuta) tai uudenvuoden aatto (31. joulukuuta), määräaikaa pidennetään seuraavaan työpäivään. Tämä koskee myös tapauksia, joissa määräaika alkaa tiedoksiantopäivänä.

11 Onko olemassa tilanteita, joissa määräaikaa pidennetään? Millä edellytyksillä määräaikaan voi saada pidennyksen?

Määräaikojen pidentämisestä ei ole olemassa erityisiä sääntöjä tilanteessa, jossa osapuoli asuu, harjoittaa toimintaansa tai on muusta syystä vaikeapääsisessä paikassa tai muualla kuin Ruotsissa. Kuten alussa jo mainittiin, tuomioistuin voi kuitenkin monissa tapauksissa päättää määräajan pituuden ja varmistaa, että osapuolella on sopivasti aikaa käytettävissään.

12 Mitä määräaikaa sovelletaan muutoksenhakuun?

Tuomioistuimen tuomiota tai päätöstä koskevan muutoksenhaun määräaika on tavallisesti kolme tai neljä viikkoa.

13 Voivatko tuomioistuimet muuttaa määräaikaa, erityisesti paikalletulolle asetettua määräaikaa, tai asettaa erityisen määräpäivän paikalletuloa varten?

Jos määräajasta säädetään laissa (esimerkiksi muutoksenhakumääräaika), aikaa ei voida lyhentää eikä pidentää. Jos osapuoli on määrätty olemaan läsnä käsittelyssä tai suorittamaan jokin toimi, tuomioistuin voi pidentää määräaikaa asettamalla uuden päättymisajankohdan. Hätätilanteessa mikään ei estä tuomioistuinta peruuttamasta suunniteltua käsittelyä ja määräämästä uutta aikaisempaan ajankohtaan. Osapuolilla on kuitenkin oltava riittävästi aikaa valmistautumiseen.

14 Jos sellainen asiakirja, joka on osoitettu asuinpaikkansa vuoksi määräajan pidennykseen oikeutetulle asianosaiselle, annetaan tiedoksi hänelle sellaisessa paikassa, jossa asuvilla ei ole oikeutta määräajan pidennykseen, menettääkö kyseinen asianosainen oikeutensa määräajan pidennykseen?

Ei (katso vastaus kysymykseen 11).

15 Mitä seuraamuksia aiheutuu, jos määräaikoja ei noudateta?

Määräysten noudattamisen määrääjät ja muut vastaavat

Jos kantaja ei noudata määräystä antaa lisätietoja haastehakemusta varten tai jos asian ratkaisemiselle on jokin muu este, kanne hylätään. Jos vastaaja ei vastaa kanteeseen, hänelle voidaan antaa yksipuolinen tuomio. Määräyksen noudattamatta jättäminen määräajan kuluessa voi johtaa siihen, että tuomioistuin antaa päätöksen siitä huolimatta.

Istunnosta pois jääminen

Jos kyseessä on tuomioistuimen ulkopuolinen ratkaisumenettely (esimerkiksi kaupallisissa riidoissa), osapuolen jääminen pois käräjäoikeuden istunnosta johtaa yksipuolisen tuomion antamiseen. Muissa tapauksissa voidaan määrätä sakkorangaistus. Jos kyseessä on kuitenkin tilanne, jossa ei voida käyttää tuomioistuimen ulkopuolista ratkaisumenettelyä (esimerkiksi perheoikeudellisissa riidoissa), voi kantajan poissaolo aiheuttaa kanteen hylkäämisen.

Vastapuoli voidaan vastaavassa tilanteessa määrätä maksamaan sakkoja tai hänet voidaan määrätä haettavaksi istuntoon. Jos kantaja ei ilmesty hovioikeuden käsittelyyn, muutoksenhaku raukeaa. Jos vastapuoli ei ilmesty paikalle, voidaan määrätä sakkorangaistus.

Valittamismääräaika

Jos osapuoli tekee valituksen liian myöhään, valitus hylätään.

16 Jos määräaika ylitetään, mitä oikeuskeinoja niitä noudattamatta jättäneillä asianosaisilla on käytettävissään?

Jos määräajasta ei ole säädetty laissa, osapuoli voi ennen määräajan päättymistä pyytää lykkäystä tai pyytää tuomioistuinta pidentämään määräaikaa. Jos määräaika on kulunut umpeen ja tuomioistuin on sen jälkeen toteuttanut jonkin toimenpiteen (esimerkiksi tehnyt päätöksen), on olemassa useita tavallisia ja poikkeuksellisia toimenpiteitä, joita osapuoli voi toteuttaa. Toimenpiteiden tarkoitus on avata päätetty käsittely uudelleen tai joissakin tapauksissa muuttaa määräaikaa (katso vastaus kysymykseen 3).

Päivitetty viimeksi: 09/09/2019

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Näiden sivujen kansallisesta sisällöstä vastaavat jäsenvaltiot päivittävät parhaillaan sivuja Britannian EU-erosta johtuvien muutosten vuoksi. Kaikki sivut eivät välttämättä ole vielä ajan tasalla, mutta tiedot korjataan aikanaan.